N:o 12. Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: HUSS & BEER. Stockholm den 15 Juni 1885. Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr. Lösn:r 30 öre. Annonspris 20 öre petitrad. Årg. 5.

Om qvintförbudet.

Harmonisk studie af *A. L.*

4. Tillåtna qvintföljder.

(Slut.)

Båda qvinterna äro ej heller då att anse som sjelfständiga harmoniska enheter, när endera af dem förekommer i en

6) Dissonans. Gifvet är nämligen att qvinten ej i regeln kan göra sig gällande såsom representant för en sjelfständig klang, d. ä. en tonart, så snart samtidigt med honom uppträda toner som annullera samma tonart. Det finnes ej minsta skäl att förbjuda följande qvintgång:

emedan ju enligt grundsatsen skälet skulle vara att öfvergången *cg—da* kunde göra intrycket af en plötslig kastning ur *c* dur in i *d* moll, men detta intryck omintetgöres ju i samma ögonblick det skulle födas genom den dissonerande tonen *h*, som icke hör till *d* moll. »Die Dissonanz erstickt den Verdruss» säger redan 1755 Marpurg, en af seklets mera frisinnade författare, som försvarade så väl dissonerande som genomgående eller genom pauser skilda qvintparalleller. Äfven Moritz Hauptmann menar uttryckligen, att det stränga qvintförbudet gäller blott »omedelbar följd af rena qvinter i sekundfortskridning *och då tonerna hafva ackordbetydelse.*» Allmänt erkända äro särskildt de qvinter, som förekomma i den normala upplösningen af öfverstigande qvintsextackordet, kallade »Mozartqvinter» efter sin talrika förekomst hos Mozart, t. ex. i »Enleveringen»:

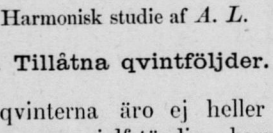

hvilken upplösning, som Ambros med rätta säger, är ej blott riktig, utan den enda riktiga (och ändå har man panna till att ännu i vissa läroböcker anbefalla ett absolut qvintförbud!). Ambros upptager flere förslagsvis framstälda öppna qvintföljder från och till septimackord. Riemann likaså, t. o. m. mellan ytterstämmorna. Deremot synas sådana mindre ofta förekomma i den utländska praktiska musiken, och Tappert egnar dem ingen särskild afdelning, emedan de exempel han upptager på sådana qvinter kunna försvaras redan ur en annan synpunkt, nämligen såsom direkt beslägtade klanger (se nedan). Hos vår Aug. Söderman åter möter man ej sällan öppna qvintföljder utgående från eller utmynnande i septimackord, både mellan beslägtade klanger, och mellan diatoniska; ex. på det sist nämda (ur »Nordiska folkmelodier», sid. 7):

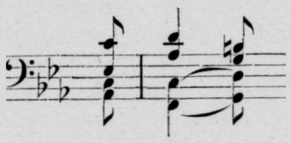

Hrr qvartettkompositörer uppmanas att ge akt på, hvilket verkligt välljud som uppstår genom på detta sätt anbringade qvinter och hvilket genom hvarje annan stämföring här skulle förfelas. — Hvad som gäller om septimackord måste naturligtvis äfven gälla om förminskade treklanger, som också äro dissonerande. Richters harmonilära säger, att en följd från en ren qvint till en förminskad är tillåten, men icke tvärt om, utan att han för denna regel kan uppgifva ringaste skäl. Sistnämda förbud kan nog stundom vara befogadt, t. ex. om man ville i ett slutfall i *c* dur upplösa *hf* till *cg*, hvilket visserligen i de flesta fall (icke alltid) är krystadt, men då är det dock icke sjelfva qvintföljden som är krystad, utan det är upplösningen af dominantseptiman *f*, som höjer sig i st. f. att sänkas, som är det naturligare (ofta nog få sålunda qvintföljder bära skammen för hårdheter, hvilkas orsak ligger på helt annat håll). Men är det icke fråga om ett sådant slutfall, så kan jag ej finna, hvarför öfvergången från en förminskad qvint till en ren skulle vara förkastlig, och troligen skulle äfven alla de svenska qvintjägare stå svarslösa, hvilka väl hundra gånger tjusats af prins Gustafs Vårsång, utan att ens ana tillvaron af följande qvinter mellan ytterstämmorna i takt 1—2:

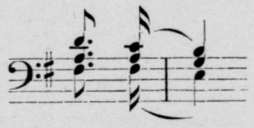

Slutligen sakna harmonisk betydelse alla sådana qvinter, som blott tjena till klangens förstärkning och fyllighet, dem vi derför kunna kalla

7) Mixturqvinter och hvilka utan alla inskränkningar äro tillåtna. De förekomma mest i fullgreppiga pianopassager, i synnerhet hos Liszt, t. ex. följande, som man får tänka sig såsom en trefaldig oktavfördubbling af idel sextackord:

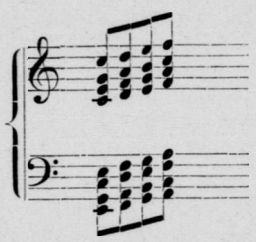

etc.

B) Då åter qvinterna verkligen framstå såsom tydliga harmoniska helheter representerande två treklanger, äro de enligt vår grundsats tillåtna endast i fall de icke medföra en omotiverad ryckning i harmonien. Det gäller således här att finna en enhet för de båda klangernas motsats, vare sig denna enhet består i bägges ömsesidiga direkta förvandtskap, eller i en tredje förmedlande klang, eller enheten är af mera melodisk natur, antingen kromatisk, så att klangerna omedelbart genom de minsta tonsteg smälta öfver i hvarandra, eller tonal, så att klangerna bestämdt visa sig tillhöra samma tonart och hvarje känsla af omotiverad modulation är aflägsnad. Qvintföljder äro således tillåtna, om qvinterna äro

8) Direkt beslägtade, hvilket är händelsen i alla klanger, som äro skilda

Nästa nummer utkommer 1 September.

från hvarandra genom ett intervall af en ren qvint eller qvart (qvintförvandtskap) eller en stor eller liten ters eller sext (tersförvandtskap). Qvintförvandtskapen (mellan tonika och dominanter) är den innerligaste. Följder af detta slag ha fått namn af »Mendelssohn-qvinter» efter sin förekomst hos Mendelssohn, särskildt i Midsommarnattsdrömmens uvertyr:

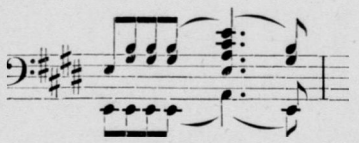

Dylika qvinter äro ej ovanliga; sällan uppträda de dock i tvåstämmig sats så djerft som i Halléns Vineta, sid. 14:

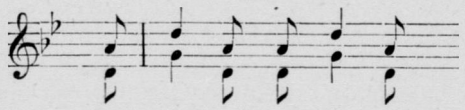

hvarvid emellertid ett i ackompagnementet städse upprepadt *g* tjenar till att stärka enheten och fenomenet sålunda liknar det i pastoralsymfoniens final med dess tvåfald af qvinter:

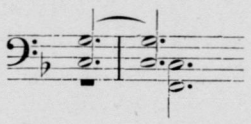

Exempel på qvintföljder i terssprång (tersförvandtskap) äro ej lika vanliga, dock förekomma de redan i Bernh. Schmids Orgeltabulaturbuch 1577:

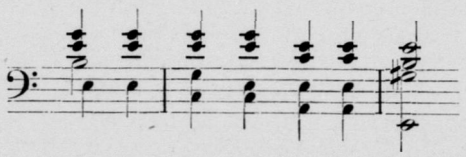

Hos Söderman äro de ej sällsynta, särskildt i hans stora messa.

Klanger, som blott äro ett tonsteg skilda från hvarandra, äro icke harmoniskt direkt beslägtade. Är tonsteget blott en halfton, så ligga emellertid qvinterna melodiskt så nära hvarann, att öfvergången sker lätt nog och i allmänhet ej torde orsaka någon harmonisk hårdhet. Vi ha förut anfört ett exempel, då Riemann rent ut rekommenderar kromatiska qvintföljder (ehuru han visserligen försigtigtvis anbefaller motrörelse i öfriga stämmor). Särskildt i längre följd hafva

9) Kromatiska qvinter fått autorisation genom Wagners Rheingold:

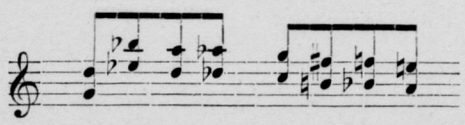

Dock kunna dylika qvinter knapt sägas längre hafva någon harmonisk vigt utan de spela öfver i den underordnade betydelsen af mixturförstärkning till kromatiska skalan och falla således egentligen under en föregående regel. Detsamma kan sägas om qvintserien i Aidas tredje akt.

Af allt hvad nu afhandlats torde framgå att det, såsom förut antydts, är de diatoniska qvintföljderna, hvilka äro de egentligen farliga och fordra den största försigtigheten. Men äfven sådana äro af framstående tonsättare stundom använda, ej blott, såsom vi redan sett, i dissonanser, förhållningar, brutna ackord och andra »mildrande omständigheter», utan äfven i enkla treklangsföljder, der qvinterna falla bjärt i ögonen. Det måste således finnas en möjlighet att försvara dem äfven der, och n. b. en ej blott estetisk, utan äfven teknisk möjlighet, ty med den blotta ursäkten att de äro »karaktersqvinter», som skulle försvaras ur den för tillfället åsyftade effekten, kan harmoniläran, som är en teknisk vetenskap, icke låta sig nöja. Den naiva tid är förbi, då Kircher hänrycktes öfver Kapsbergers infall att genom qvintparalleller illustrera orden »bis quinque panes offerunt» (de offra två gånger fem bröd), eller då Kuhnau för Sauls vansinne icke fann någon bättre analogi än förbjudna qvinter! Och när Gounod i slutkören af Faust låter c-klangen i grundläget stiga till d-mollklangen och sjunka tillbaka igen eller när Boito i Mefistofeles' klassiska Walpurgisnacht radar upp hela skalor af qvinter, så kan man visserligen säga, att detta skall afsigtligt karakterisera en primitiv musikalisk kulturståndpunkt, vare sig hos medeltiden eller antiken; men harmoniläran vill ej gerna stanna vid en sådan förklaring, utan fordrar äfven ett tekniskt rättfärdigande. »Skaffa enhet — och alla qvinter äro bra!» utropar Tappert, och deri ligger verkligen hela hemligheten. Redan i denna tidnings förra årgång omnämdes Hostinskys försvar för qvintparalleller i följden: a-mollklang — g-durklang — c-durklang, emedan a-klangen och g-klangen visserligen icke sins emellan äro direkt beslägtade, men båda äro det med c-klangen, och när denna afslutar serien, är sålunda den sökta förmedlingsenheten vunnen och örat, ehuru i början frapperadt, slutligen tillfredsställdt. Jag uppmanar till följande experiment: Slå an på pianot ackordet ceg och straxt derpå dfissa samt slutligen alternativt hdg eller cissea, och ni skall finna att örat alltid först något choqueras af klangen dfissa, och sedan låter sig mutas af den följande hdg, men deremot ytterligare uppröres af den i dess ställe anslagna cissea. Detta faktum bevisar, att örat i det längsta vill bibehålla tonalitetens enhet, och denna enhet är ännu ej uppgifven genom följden ceg — dfissa, hvilka båda kunna tillhöra g-dur och äfven genom det följande g-dursackordet verkligen visas så göra, hvaremot, om i stället för g-durackordet anslås dominantackordet till d-dur, örat först då uppfattar att meningen verkligen varit att göra en tvär utvikning till d-dur, och först då ger det sitt missnöje lifligt tillkänna. Slutsatsen häraf är den, att det ej finnes tillräckligt skäl att alldeles förbjuda

10) Diatoniska qvinter som hafva gemensam enhet, vare sig i en omedelbart följande, med båda närbeslägtad klang, eller i allmänhet i en tonal medelpunkt, så att de tydligt visa sig tillhöra samma tonart. På detta sätt kunna alla de diatoniska qvintföljderna i följande i flera afseenden högst intressanta, lärorika och säkerligen icke för något fördomsfritt öra missljudande exempel försvaras:

Ferd. Hiller, Symfoni »Es muss doch endlich Frühling werden»:

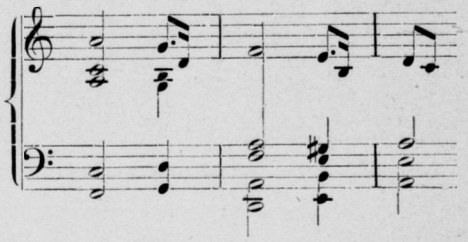

C. W. Rendahl, Sju melodiska tonstycken, prisbelönta af Sv. Musiktidning, sid. 10:

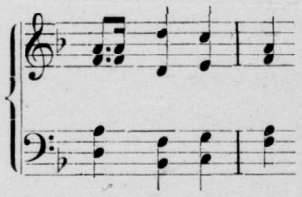

Boito, Mefistofeles, 4 aktens början:

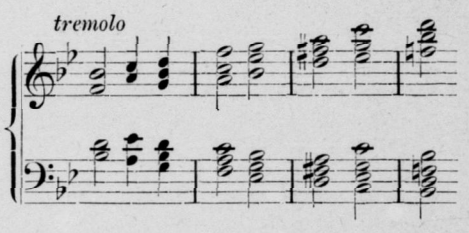

Det enda, som i dessa exempel kan väcka betänklighet, är sista följden hos Boito; efter fiss väntar man nämligen en utvikning till g-moll och blir derför något öfverraskad, när slutligen b-durackordet anslås. Men öfverraskningen minskas deraf, att nyss före hela denna qvintserie Boito visligen har anbragt en annan variation och med idel b-durtoner (som här ej behöfver citeras), hvarigenom tonarten b-dur från början är så befästad, att örat lätt finner sig i att fatta nämda fiss blott såsom en öfvergående brytning och modifikation af den stränga konseqvensen. Dessutom är, som man ser, i alla dessa exempel qvintstämföringens stelhet motverkad genom motrörelse i andra stämmor.

Vår undersökning är slutad. Ty alla de fall, då qvintföljder kunna rättfärdigas eller mildras medels inskjutna pauser, styckets hastiga tempo, instrumenteringens finess m. m., kunna svårligen bringas under bestämda regler. Att de för öfrigt fordra större försigtighet i två- än i flerstämmig sats, säger sig sjelf.

Ehuru det ej lider minsta tvifvel, att framtiden kommer att alldeles upphäfva qvintförbudet eller omskrifva det deruti berättigade i en förnuftigare form, så må man dock tills vidare behålla det, med ofvanstående modifikationer. Framför allt

måste det ställas på sin rätta plats. Säkert är att följder af idel stora terser eller qvarter äro lika eller snarare värre stötande än qvintföljder. Trots flere välvilliga försök har jag ej lyckats kunna tekniskt försvara följande gångar i Wennerbergs Auerbachs Keller:

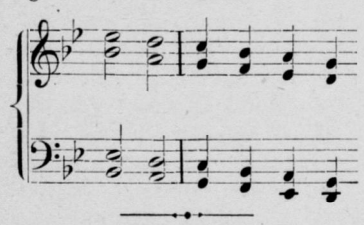

Om rationel pianoundervisning.

Iakttagelser och råd af en gammal pianolärare.

VI.

Vid omnämnandet af skalorna, i förra numret, lofvade jag att i det följande tala något om fingersättningen i desamma. Det är klart att för handens lediga rörelse på pianot det är af mycken vigt att iakttaga en god fingersättning, så att ej den ena fingern är den andra till hinder, och derföre kan jag ej underlåta att fästa uppmärksamheten på några regler härutinnan, hvilka böra framhållas för lärjungen. Att tala om den olika fingersättning, som af olika mästare och på skilda tider användts, kan naturligtvis ej här komma i fråga, lika litet som en vidlyftigare applicaturlära här kan framställas. Jag vill endast framhålla följande grundlinier.

Det är gifvet att pianots klaviatur är lämpad efter handens byggnad. Gruppen af tre öfvertangenter (— jag åtskiljer båda grupperna af öfvertangenter med benämningarne två-gruppen och tre-gruppen —) är tydligen beräknad för de tre längsta, mellersta fingrarne; ytterfingrarne passa deremot bättre på undertangenterna. En naturlig fingersättningsregel är alltså den att icke under löpande tongång (skala) sätta ytterfingrarne på öfvertangent; detta kan deremot ske när fingrarne med stillaliggande hand rör sig å öfre delen af klaviaturen, vid ackord-anslag eller fasthållande af en ton i flerstämmig sats, när de andra fingrarne ha sina stämmor att sköta. Då vi med de fem fingrarne ej komma långt framåt, så blir nödigt att vid längre tonföljd skjuta tummen under de andra fingrarne eller lägga dessa öfver densamma för att kunna utan afbrott fortsätta en sådan tonföljd. Vi hafva förut nämnt, att denna öfver- och underläggning bör ske utan armbågens utsättning och handens vridning, om handrörelsen skall bli jemn och säker. Till följd af fingrarnes olika längd, bör det vara tydligt att tummen lättast kommer under det längsta, d. v. s. 3:e fingret, samt att detta äfvenledes lämpar sig väl för öfverläggning. Låta vi de fem fingrarne gå ut på tangenterna efter hvarandra och sedan lägga öfver 5:te eller låta tummen krypa under och placera sig efter 5:te fingern, så åstadkommes dermed en tvungen och ansträngande handrörelse, hvars oförnuftighet är påtaglig. Spelar jag nu en utåtgående skala af 8 toner, t. ex. från c till c, så låter jag tummen, pekfingern och långfingern (1:a, 2:a, 3:e) först gå fram, lägger sedan 1:a under och då räcka fingrarne till för de fem återstående, en till hvar sin tangent. I fortlöpande skala har hvarje oktav 7 toner, från c—h. Andra öfverläggningen sker derför med 4:e fingern liksom tummens underläggning då sker först efter 3:e och sedan efter 4:e turvis. Då skalan börjar på öfvertangent blir förhållandet något annorlunda, efter som tummen skall höra till undertangent. I sådana uppgående skalor är regeln den, att högra handen alltid börjar med 2:a fingern (på öfvertangenten), venster hand med 3:e fingern och 4:e då tre öfvertangenter följa efter hvarandra samt med 2:a fingern mollskalorna på hess (aiss) och ess eller diss. Inåtgående skalor börja på undertangent med 5:e fingern; undantag härifrån gör H-dur och F-dur, hvilka börja med 4:e fingern för att ej tummen skall komma på öfvertangent. Med tillägget af dessa regler för fingersättningen i skalan öfvergå vi nu till tonarterna.

Om vi från C-dur, som vi kalla stamskalan för dur-tonarterna, vilja uppsöka dessas ordningsföljd efter företeckningen af antalet ♯ och ♭, från lägre till högre, så följa korsskalorna på hvarandra efter qvintföljd uppåt, så att på C-dur följer G-dur med ett ♯, sedan D-dur med två ♯ o. s. v., hvarvid den för tonarten nya höjda ton, som inträder i hvarje sådan, är dennes inledningston = halftonen näst under begynnelsetonen. Uppsökningen af qvinten är lätt, då lärjungen förut lärt sig intervallen. Nya korstonen för G-dur är alltså fiss, för D-dur ciss, för A-dur giss, för Fiss-dur ciss o. s. v. Spelas skalan efter den gifna regeln påträffa vi också dessa toner. Gå vi från C i qvartar uppåt få vi b-skalornas ordningsföljd. Den sänkta ton, som är ny för hvarje b-skala efter nämda ordningsföljd är qvarten, såsom vi finna vid skalans genomspelning efter hennes bildningsregel. Denna nya ton blir sålunda också begynnelsetonen för nästa skala. På C-dur följer F-dur (med nya tonen hess eller be), sedan följer B-dur (med nya tonen ess), Ess-dur o. s. v. Efter denna metod må lärjungen öfvas att uppsöka tonarterna och spela skalorna i ordningsföljd, och detta blir med kännedomen om hel- och halftonsföljd samt intervallen en lätt sak genast i början af undervisningen.

Det är af vigt att tidigt vänja örat vid harmonien. Lärjungen bör derför samtidigt med skalans uttagande efter ofvannämda formeln lära sig den enkla saken att bilda tonartens treklang på hufvudtonen samt de båda närmast besläktade tonarternas treklanger, hvarigenom han får begrepp om tonartens karaktär, uttryckt i dennes hufvudackord: treklangerna på primen (tonikan), qvarten (underdominanten) och qvinten (dominanten). Denna sak försummas mycket vid undervisningen, men borde aldrig lemnas ur sigte, helst som denna lilla enkla harmonilära om treklangen och septimackorden är, efter hvad jag funnit, lättfattlig och intresserande för en hvar nybörjare. Vi gå nu till hufvudtonens treklang och hålla oss vid stamskalan C-dur i de följande exemplen. Då lärjungen förutsättes känna intervallen finner han lätt skalans prim, ters och qvint, som bilda treklangen. Sålunda i C-dur:

1:a, 2:a, 3:e, 4:e, 5:e tonen i skalan.

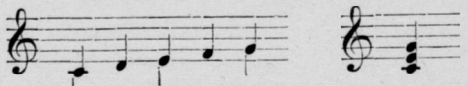

af prim, ters, qvint: Treklangen.

Sedan treklangen är funnen böra dess båda omvändningar anslås, eller, med andra ord (mera praktiskt för undervisningen), lärjungen bör vänja sig att anslå treklangen i dess tre lägen sålunda:

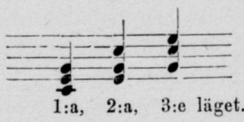

1:a, 2:a, 3:e läget.

Ackorden, se vi, äro ett och samma, men i 1:a läget är primen, i 2:a tersen, i 3:e qvinten den understa tonen; den ton som var underst i ena läget blir öfverst i det följande. Nu må lärjungen uppsöka treklangen på qvarten (f) i dess tre lägen och likaledes treklangen på qvinten (g) i dess lägen. I nästa kurs, vid repetition af skalorna, sammanställas tonartens hufvudtreklanger på prim, qvart och qvint med upprepande af primens sålunda:

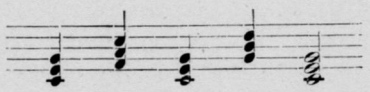

I en derpå följande kurs anslås dessa treklanger med tillhörande bas och i de olika treklanger, hvilka ligga närmast hufvudtonens i olika lägen sålunda:

C-dur-anslaget i treklangens 3 olika lägen.

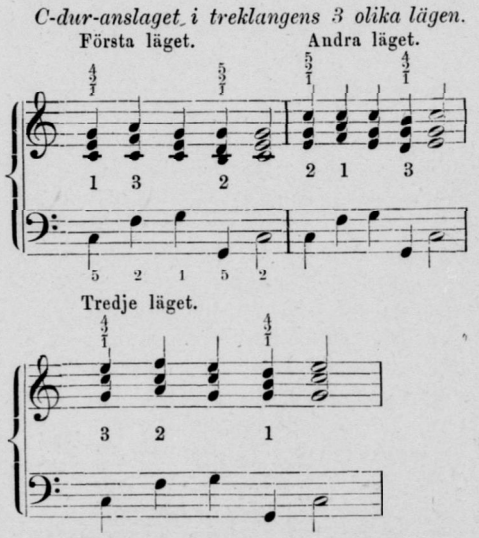

Obs. De större siffrorna angifva de särskilda treklangernas lägen (olika i hvarje grupp). De mindre visa fingersättningen.

Dessa anslag kunna naturligtvis sedan varieras på mångfaldigt sätt och med andra ackord. Molltonarternas anslag byggas

på samma bas som dur-anslaget, men moll-ackorden hafva, såsom vi förut sagt, liten ters i stället för stor, sålunda ess och ass i stället för *e* och *a,* men fjerde ackordet är lika för bibehållandet af inledningstonen (här till *c*-moll), så att i detta ackord begge parallelskalornas (Ess och *c*) inledningstoner förekommer:

tersen 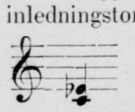 faller till 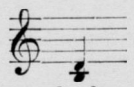

Fingersättningen är lika med dur-ackordens.

Närmast beslägtade (egande de flesta gemensamma toner) med en tonart äro tonarterna som börja med dennes qvart och qvint, likaså parelleltonarterna samt dur- och moll-tonarter med samma begynnelseton. Så är en tonart närmast slägt med näst föregående och näst efterföljande. C-dur sålunda närmast slägt med *F*-dur, *G*-dur, *a*-moll, *c*-moll; *D*-dur med *G*-dur och *A*-dur, *h*-moll, *d*-moll o. s. v.

Efter säkert inlärande af tonarternas anslagsackord, må lärjungen öfvas att i 4:e rummet insätta dominantseptimackordet genom att till det förutvarande dominantackordet tillägga septimatonen, som är underdominanten (här tonen f, = anslagets andra baston). Detta septimackord bildas af treklangen på skalans qvint med tillägg af liten ters, alltså utgöres det i

C-dur af . Detta har sålunda

4 lägen, dem lärjungen bör öfva sig att taga ut. Det vigtiga septimackordet är en dissonans, som ej tillfredsställer vårt öra förr än det upplöser sig i tonartens treklang. Vid öfvergång från en tonart till en annan leder oss den senares septimackord lätt till treklangen på dess hufvudton, förmedlande öfvergången mellan dem. Septimackordet är lika för dur- och moll-skala på samma ton, t. ex. för *C*-dur och *c*-moll.

Ett annat vigtigt ackord, som lärjungen har lätt att lära sig och hvars klang är karakteristisk är det förminskade septimackordet (af nyare teoretici ansedt för ett litet nonackord). Det är sammansatt af tre små terser, består sålunda af fyra toner och har alltså lika många lägen samt kan ha tre ställningar. Utan vidare harmoniska funderingar öfver detsamma kalla vi det till lättnad för nybörjarens uppfattning deraf: småtersackordet, och taga till grundton för de särskilda ställningarne *c,* ciss och *d;* nästa halfton ess eller diss hör till första ställningen, alldenstund det blott är $1^1/_2$ tons afstånd mellan ackordets toner. Ackordet framställes här sålunda:

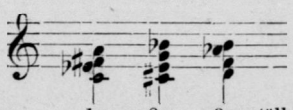

1:a, 2:a, 3:e ställningen.

Alltefter som ackordets toner äro höjda eller sänkta kan det skrifvas på flera sätt och är mycket användbart vid modulation (öfvergång från en tonart till en annan), emedan vi för hvarje ton i ackordet, hvilken sänkes en half ton, erhåller ett septimackord, som leder oss till nya dur- och moll-tonarter. En tablå deröfver skall framdeles här blifva meddelad.

Att ingå i närmare betraktande af de särskilda kapitlen och punkterna i pianoläran är ej afsigten med denna artikelföljd. Jag har endast med den velat lemna en rationel basis för den första undervisningen, en metod, som grundligare, genare och lättare, än den (eller de) som af gammal vana gemenligen följes, leder till målet, och hvilken jag sjelf beprófvat såsom bäst. Må nu den, som finner den rationel och pedagogiskt riktig, göra bruk af densamma; jag tror att det skall ske till båtnad för så väl läraren som lärjungen. Jag torde vidare återkomma till det rika ämnet under årgångens fortsättning. *Fr. H.*

Den af —t utsatta Pristäflingen.

Inom den till 1 Juni bestämda tiden för inlemnande af täflingskompositioner ha följande fyra sådana jemte namnsedel blifvit insända:

af *E—t* $18^{19}_{4}85$: melodier till psalmerna 5, 88 och 77;

utan signering: melodier till ps. 88 och 77;

med motto: »Sången är af sorg upprunnen» etc: »Herre förbarma dig», »Med dig vare ock Herran» och »Amen»; af sign. »*C. Hess:* mel. till ps. 5, 77, 88 samt förkortadt »Kyrie», »Med dig vare ock Herran» och »Amen.»

Pluraliteten af prisdomarena, hvilka utgjorts af Direktörerna Joh. Lindegren, C. R. Humbla och Albert Lindström, har icke ansett något af det insända värdt det i enlighet med prisuppgiften bestämda priset. Dir. Humbla har ej gifvit pris åt något af det insända. Dir. Lindström har ansett följande förtjena pris: »Kyrie», »Med dig vare ock Herran» samt »Amen» i $^3/_4$ takt af mottot: »Sången» etc. samt psalmerna 77 (dock ej med de i 1) föreslagna harmonierna) och 88 med 1) ad. libit. och föreslagna takterna b och c. Dir. J. Lindegren har gifvit vilkorligt pris åt C. Hess' »Herre» samt Mention honorable åt densammes »Amen» i c-dur.

De insända priskompositionerna kunna jemte ouppbruten namnsedel återfås efter anmälan hos Svensk Musiktidnings redaktion.

Det kan omöjligen vara musikens uppgift att förvåna genom ledighet i fingrarna eller att visa huru intetsägande obetydligheter kunna utföras på ett underbart sätt. — Och likväl förödas ofta tid, penningar och helsa för att inöfva det tomma och intetsägande. THIBAUT.

Man bör komponera så, att musikens intryck stannar qvar i åhörarnes hjertan. HAYDN.

Om vilkoren för en Svensk Musiktidnings bestånd.

Det torde vara en bekant sak att flere försök med utgifvande af en Svensk musiktidning blifvit gjorda, men att företaget gång på gång strandat af brist på uppmuntran från allmänhetens sida. Det kunde vara intressant nog att lemna en historik öfver alla dessa försök, och vi torde framdeles komma att göra det fullständigare; vi vilja nu blott nämna denna tidnings närmaste föregångare. Dessa hafva varit »Ny Tidning för musik», redigerad af W. Bauck (1853—57), »Tidning för Teater och musik» under medverkan af Norman och Rubenson (1859), samt »Teater och Musik», utg. af J. Grönstedt och redigerad af Edv. Bäckström och »Necken Svensk Musiktidning», utgifven af Alfr. Lindgren, af hvilken sista tidning en årgång utkom 1880, året innan »Svensk Musiktidning» började utgifvas. Af dessa under loppet af 30 år gjorda försök att skaffa vårt land musikalisk lektyr finna vi den först nämda existera i 5 år, den derpå följande lefde endast ett år och den af Grönstedt utgifna icke ens så länge. Denna var, som man torde erinra sig, till formatet liten och lockade med porträtt och originalmusik af svenska komponister i hvarje nummer. Också kostade den från Juli till årets slut 7 kr., 50 öre pr lösnummer. Den förstnämda illustrerades ej, hvarken af porträtt eller musikbilagor, och kostade, ehuru mindre än denna tidning, ändock 6 kr. 75 öre — och detta för 30 år sedan, då penningevärdet var dubbelt större än nu. I jemförelse med ofvannämda tidningar måste Svensk Musiktidning med sitt stora format, sin utstyrsel med porträtt och musikpremie af prisbelönt musik, äfven med afseende på att några af nämnda tidningar voro veckotidningar, anses för den billigaste af dem alla, *ett* vilkor som faller tungt i vågskålen beträffande framgången hos allmänheten. Gifva vi akt på utländska musiktidningar, af hvilka de tyska äro talrikast, så äro nästan alla sådana, ehuru ej illustrerade, dyrare än vår. Neue Musikzeitung, som utgifves två gånger i månaden, försedd med porträtter och musikbilagor (dock ej till hvart nummer), är mycket billig. men innehåller mest noveller af mindre strängt historisk halt och har naturligtvis ett stort fält för sig i »Das grosse Vaterland» samt upptager mycket annonser. »Musikbladet», som utgifves i Kjöbenhavn med 8 sidor i hvarje veckonummer utan illustrationer och musikbilaga, kostar 6 kr. pr år och utgifves af musikförläggaren Hansen. »Nordisk Musiktidende», som utgifves i Christiania, räknar i år sin 6:e årgång. Den utgifves en gång i månaden, till formatet mindre än Svensk Musiktidning, stor tvåspaltigt oktav om 16 sidor hvarje nummer, försedd med porträtt och musikbilaga i samma format till hvarje nummer. Den utgifves af musikhandlaren och instrumenthandlaren Carl Warmuth och kostar endast 3 kr. pr år, ett pris, hvars

billighet knappt kan betingas af prenumerantantalet, utan snarare har sin förklaring i utgifvarens fördel af tidningen såsom annonsblad för hans stora affär. Af nämda tidningar torde Svensk musiktidning stå den sist anförda närmast i paritet beträffande innehåll och valuta.

Uppgiften för en musiktidning är antingen att vara ett företrädesvis vetenskapligt organ för tonkonstens fackmän eller ock ett mera populärt sådant, både innehållande uppsatser af vetenskaplig art och af populär natur, omvexlande till innehållet och skildrande musikverldens tilldragelser och personligheter. Én musiktidning af sistnämda slag torde vara den enda möjliga i Sverige och passar väl bäst för att i vidare kretsar befordra den allmänna musikbildningen. Denna uppgift har också vår tidning gjort till sitt ögonmärke och hvarken kostnad eller möda ha sparats för att vinna detta mål. De första årgångarne kräfde emellertid allt för stora utgifter, som ej stodo i rimligt förhållande till tidningens spridning. Äfven nu med bästa ekonomiserande är en större spridning behöflig för tidningens betryggade existens. Mäcenater, som vilja förstärka grundvalen för ett fosterländskt företag af denna art, torde det vara ondt om, men en större spridning först och främst i hufvudstaden, »musiklifvets härd», och sedan i de musikaliska och musikbildade hemmen i hela vårt land borde i vår tid ej vara ett ouppnåeligt önskningsmål.

Det skulle emellertid vara intressant att af ärade prenumeranter och andra, för hvilka en svensk musiktidnings bestånd har något värde, höra åsigter uttalas beträffande bästa sättet för detta måls vinnande, och sedan vi nu framstält till jemförelse de ofvan uppräknade tidningsföretagen i denna väg torde denna jemförelse tjena till ledning för omdömena i frågan. Vi underkasta oss gerna kritik och råd samt mottaga med nöje de meddelanden rörande denna i vår tanke vigtiga fråga, hvilka kunna af för saken intresserade personer ställas till tidningens redaktion, likasom vi med tacksamhet helsa en hvar, som vill deltaga i vår sträfvan för denna tidnings fortvaro och bidraga till dess kännedom och spridning. I framdeles utkommande nummer skola meddelanden af detta slag af oss tagas i skärskådande.

En i ekonomiskt hänseende vigtig afdelning för en tidning är annonsafdelningen. Det synes som om en musikalisk facktidnings spalter skulle vara rätta fältet för annonsering om allt hvad som rör musik (många musiktidningar upptaga annonser af alla slag); resp. annonsörer synas dock ej hafva fäst sina tankar härpå. Emellertid — då fråga är om en musiktidnings ekonomiska vilkor — kunna vi ej underlåta att erinra dessa annonsörer, om fördelen att annonsera i en facktidning, som i olikhet med den efemera pressen, läses grundligare än en daglig tidning och som gömmes, ligger framme på salongsbordet till genomläsande af många och sedan bindes och förvaras.

De många uttalanden rörande upprätthållandet äfven af en svensk musiktidning, hvilka genom pressen och enskilda personer kommit till vår kännedom, hafva föranledt oss att äfven med fara att anses tala för egen fördel, framlägga denna fråga inför allmänheten, såsom här ofvan skett.

Obs.! Vår Pristäflan,

se sista sidan.

Enligt vår anmälan i N:o 1 af denna tidning utkommer den icke under den "döda säsongen", d. v. s. under Juli och Augusti. Med nästa 1 September börjar den utgifvas regelbundet, såsom förut, 2 gånger i månaden, och hoppas vi då kunna lemna våra ärade prenumeranter underrättelse om den utlofvade premien.

Manuskript, inlemnade till förra årets täflan, kunna återbekommas om manuskriptets titel och motto samt adress för hemsändning uppgifves till Svensk Musiktidnings Redaktion.

Från Scenen och Konsertsalen.

	Maj.	Juni.	
Stora Teat.	29,	3,7.	Verdi: Trubaduren (Leonora, Azucena, Manrico, Luna: Frkn. Grabow, Wellander, Herr. Sellman, Forstén).
» »	31.		Adam: Konung för en dag (Nemea: Frk. Andersson).
» »		1,9.	Weber: Friskytten (Agatha, Anna, Kasper, Max: Frökn. Ek, Spångberg Hrr. Strömberg, Lundmark).
» »		5.	Verdi: Aida (Amneris, Aida, Radames: Frkn. Janson, Ek, Hr Sellman) 60 ggn.
» »		9.	Meyerbeer: Profeten, 3:e akten. — (Balettpersonalens recett).
Nya »	28-31.		Lecocq: Fågel Blå.
Djurg.- »	31.	1-3.	Offenbach: Tjufskyttarne.
» »		5.	» »
» »		11-15.	Lecocq: Theblomma, operabuffa i 3 akt. af A. Duru och H. Chivot (Dung-Ka-Chin, Phum-ling, Pinsonnet, Cæsarine, Theblomma, Courbillon: Hrr. Wagner, Strandberg, Rundqvist, Frkn. A. Pettersson, Lindgren, Hr Nilson).

Teatrarna i staden hafva stängt sina portar, Nya. T. den 31 Maj, Dramatiska T. den 4 Juni och Stora T. den 9:de, då en extra representation gafs till förmån för balettpersonalens kassa, hvilken genom utsåldt hus (tack vare regn och kyla) fick sig en god recett. Af nyheter ha vi endast att omtala nya rolbesättningar i Trubaduren och Friskytten, af hvilka i synnerhet den först nämda gafs på ett ganska tillfredsställande sätt. Af hufvudrolen gjorde herr Sellman en god framställning i både vokalt och dramatiskt hänseende. Man märkte i denna rol, att hans aktningsvärda studier för en nitisk lärare burit goda frukter, och den egalitet i rösten, som ännu erfordras, synes han vara på god väg att vinna. Fröken Grabow sjöng sitt parti med god disposition och hennes koloratur var mästerlig. Med stort intresse motsågs fröken Wellanders utförande af Azucenas svåra rol, och jag tror tankarne voro odelade om att hon gjorde lycka i densamma. Hennes vackra röst tog sig förträffligt ut i detta parti, och om man frånser den något för stora ungdomligheten i apparitionen och några oegentligheter i gestikulationen var hennes Azucena förträfflig. Herr Forstén presenterade sig till sin fördel som grefve Luna, och det vibrato, som ej sällan oroar hans sångföredrag, märktes ej mycket i denna rol, åtminstone då vi hörde honom vid första representationen. »Friskytten», Webers härliga tonverk, emottages alltid med tacksamhet. »Det finnes ej tid som dessa toner söfver»; denna melodiska skatt förtäres aldrig af rost och mal, den romantiska doft som omger detta genialiska mästerverk förflyktigar ej. I Agathas svåra sångparti har fröken Ek förut låtit höra sig, och det stora bifall hennes framställning vinner är väl förtjent. Fröken Spångberg debuterade med framgång i Annas rol, och om än nybörjarinnan lyste igenom, så gjorde hon dock med sin vackra sång och apparition ett godt intryck och ådagalade både behag och liflighet i sitt spel. Med nyfikenhet emotsåg man herr Lundmark såsom Max. Dennes ledsamma rol i pjesen är egnad att uppmuntra en mindre scenvan innehafvare; också föreföll Hr L. generad i rolen och hans röst gjorde sig ej heller så väl gällande här, som i de partier han förut innehaft; det torde blifva bättre när han kommer mera in i rolen. Herr Strömberg såsom Kasper löste sin uppgift väl.

Djurgårdsteatern har återupptagit Lecocqs melodiösa och lustiga operett Theblomma, hvilken går med lif och lust. Af Dung-Ka-Chin, som allra först gafs af Hr Tegerström med lugn men ytterst rolig komik, har Hr Wagner nu gjort en helt annan figur, som med sin stora mage och sin clownlika rörlighet är en starkt färglagd karrikatyr med flera lustiga pointer. Fröken Anna Petterson är en hurtig marketenterska och fröken Lindgren en täck ehuru röstsvag Theblomma. Hr Max Strandbergs vackra tenor gör mycken effekt i Phumlings rol.

Bilden, tonen och ordet utgöra genom Rafael, Mozart och Sahakespeare en liksidig triangel, ur hvilken Jehovah strålar.

OELENSCHLÄGER.

Uppfinnaren af sköna melodier lemnar det bästa vittnesbörd om tonsättarens snille.

STÜTZE.

Musikpressen.

Af *Studentsången*, Samling fyrstämmiga sånger för mansröster, utgifven af Ivar Hedenblad, på Abr. Hirsch's förlag, har andra delen kommit oss till handa. Densamma innehåller: n:is 101—110. Kjerulf: Ingrids Vise, Folkvisa: »Fjeran han dröjer», Abt: Vineta, Randel: Aftonen, Uddén: »Hösten är kommen», Heise G: Romans, Söderman A: Suomis sång; Tullberg: »Friskt slår vårt hjerta», v. Perfall: Visa, Bellman: »Gubben är gammal.»

Från in- och utlandet.

De kungliga teatrarnes verksamhet för spelåret är nu afslutad.

Stora teatern har derunder gifvit 206 föreställningar. Antalet af de olika stycken, som der uppförts, är 38, bland dem äro 5 nya och resten repriser. De nya styckena äro: Vid brasan (4 ggr), Erasmus Montanus (5 ggr), Neaga (8 ggr), Uriel Acosta (4 ggr) och Kung Lear (4 ggr).

Repriserna äro: Den bergtagna (6 ggr), Konung för en dag (16 ggr), En midsommarnattsdröm (6 ggr), Den stumma (10 ggr), Faust (5 ggr), Antigone (1 gång), Wilhelm Tell (10 ggr), Postiljonen från Lonjumeau (1 gång), Muraren (3 ggr), Traviata (3 ggr), Mignon (7 ggr), En vintersaga (2 ggr), Målaren och modellerna (3 ggr), Nürnbergerdockan (4 ggr), Afrikanskan (5 ggr), Carmen (5 ggr), Hamlet (14 ggr), Fra Diavolo (4 ggr), Romeo och Julia (21 ggr), Friskytten (2 ggr), Trollflöjten (13 ggr), Vermländingarne (6 ggr), Tillfälle gör tjufven (1 gång), Spanska studenter (2 ggr), Strandbybor (2 ggr), Vattendragaren (9 ggr), Profeten (6 ggr), Svarta dominon (6 ggr), Aida (5 ggr), Mefistofeles (5 ggr), Othello (3 ggr), Köpmannen i Venedig (1 gång), Trubaduren (3 ggr).

Dessutom ha gifvits 7 symfonikonserter och 4 Tua-konserter. Som gäster ha uppträdt: Fröknarna Wellander och Aalberg (på finska) samt hrr Deland och Rossi (på italienska). Debuter ha gjorts af fröken Spångberg samt hrr Lundmark och Söderman.

Å *Dramatiska teatern* hafva gifvits följande musikpjeser: Målaren och Modellerna (4 ggr), Nürnbergerdockan (6 ggr), Lulli och Quinault (2 ggr).

Nya teatern har under det med söndagen den 31 maj afslutade spelåret gifvit 260 ordinarie föreställningar samt 3 middagsrepresentationer jemte 7 föreställningar i Upsala. Dessutom två matinéer, hvaraf en för välgörande ändamål arrangerad af teaterns direktion, en i liknande syfte arrerangerad af fru H. Willman med biträde af k. teaterns elever och sujetter från andra teatrar samt en soaré arrangerad af styrelsen för föreningen C. r. p. c. De från föregående säsonger upptagna stycken äro 14, till sammans gifna 114 gånger, och nyheterna för spelåret utgöres af 23 olika stycken, tillsammans gifna 214 gånger. Musikpjeserna å denna teater hafva varit följande: »Pianella» af Flotov (6 ggr), Madame Favart (18 ggr), Afrikaresan (18 ggr), Cornevilles klockor (14 ggr), Fågel Blå (5 ggr). Derjemte har gifvits Jungfrun af Orleans med musik af A. Söderman, Brand med musik af R. Henneberg.

Vårterminen vid musikkonservatoriet afslutades den 30 maj. Under terminens lopp hafva examina aflagts af: Olga Almgren, Malvina Lundberg *, O. Mattsson, Elsa Stenhammar * (organist-examen); L. Anderson, K. Byström, Chr. Nilsson (kyrkosångare-examen); A. Enderberg (för behörighet till musikläraretjenst vid allmänt läroverk); O. Rosén (för behörighet till Musikdirektörstjenst vid militärkår); J. Halvorsen, P. Jönsson*) (violinspelning); J. Anderson, O. Mattsson (pianostämning).

Stipendier och gratifikationer erhöllo: C. Almgren, J. Andersson, E. Borgstedt, A. Enderberg, Thora Hwass, Sofia Lindegren, Nina Löwenadler, F. Nilsson, Jenny Norelius, G. Pettersson, F. Ringström, Elin Strandberg, F. Tropp, Anna Westerblom, Terzetta Winge och Valborg Örling.

De kringresande teatersällskapen befunno sig vid juni månads ingång: Carlbergs i Sundsvall, Fröbergs i Vestervik, Ranfts i Lidköping, Rydbergs i Nyköping, Rylanders i Hernösand, Sandbergs i Finland, Smitts i Engelholm, Stieglers i Hudiksvall och Sundvalls i Eksjö. Det senast under hr Bjarne Lunds ledning stående Novanderska sällskapet har upplösts.

— Hr Leonard Andersson från Jönköping, hvilken nyligen vid musik-konservatoriet aflagt kyrkosångareexamen, har profsjungit å Nya teatern i Stockholm, och kommer i höst att å bemälde teater debutera såsom Jean Grenicheux i »Cornevilles klockor» och som Simon i »Tiggarstudenten».

— Direktör Victor Holmquist afreste den 2 Juni till Helsingfors för att gifva gästroler derstädes å Nya teatern under återstående delen af säsongen, som varar till den 18:de eller 20 Juni.

— Fröken Gerda Grönberg, som erhållit en månads tjenstledighet vid Djurgårdsteatern, har rest till Vestervik för att uppträda som gäst vid Fröbergska sällskapet, hvarefter hon stannar vid nämda teater till sommarsäsongens slut. Från 1 Okt. är fröken G. engagerad vid Nya teatern i Helsingfors liksom fröken Anne Marie Strömberg, hvilken för någon tid sedan debuterade på Nya teatern härstädes.

— Herr Emanuel Sperati är från d. 1 Augusti anställd som kapellmästare vid Djurgårds- och Södra teatrarna.

* Icke elev vid konservatoriet.

— Sällskapet för Svenska quartettsångens befrämjande har nu utfärdat inbjudning till pristäflan. Sällskapet, som har till ändamål att medelst anordnande af pristäflingar och de prisbelönade kompositionernas spridande bland allmänheten främja inhemsk komposition af flerstämmiga sånger för mansröster, inbjuder svenska tonkonstnärer till pristäfling enligt följande bestämmelser:

Sällskapet förbehåller sig uteslutande egande- och förlagsrätt till de prisbelönta arbetena, hvilka ej, innan de blifva utgifna af trycket, få utan Sällskapets medgifvande offentligen utföras.

Till täfling ingifven komposition, som befinnes i enahanda eller liknande form förut från trycket utgifven, varder från täflingen utesluten.

Sällskapet förbehåller sig äfven rätt att till pris, hvarom öfverenskommelse kan träffas, inköpa, till täflingen inkommande, men icke prisbelönade kompositioner.

Om prisens storlek och de tillämnade prisdomarena, hvilka nu åtagit sig fungera såsom sådana, yttrade vi oss i förra numret.

Kompositionerna skola före den 15 nästkommande September insändas till sällskapets sekreterare, vice Häradshöfdingen Friherre Erik von Otter, under adress Linnégatan 25, Stockholm; och skola kompositionerna på titelbladet vara försedda med tydligt skrifvet motto, hvaraf afskrift skall finnas å ett medföljande, försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och adress.

Resultatet af täflingen bekantgöres i tidningarne, hvarefter kompositioner, som icke erhållit pris eller blifva af sällskapet inköpte, äro att afhemta hos sällskapets sekreterare.

Anteckning till ledamot i Sällskapet kan ske hos sällskapets sekreterare eller genom Herr Julius Bagges Musikhandel härstädes.

Christina Nilsson är jemte tenorsångaren *Björksten* af herr Strakosch engagerad för en konserttourné i de skandinaviska länderna under Augusti och September. Herr Björksten lär af hr Alex. Bull sedan vara för Oktober och November anställd för konserterande i *Finland*.

Lundastudenterna ämna i medlet af Juli börja en sångarfärd norrut åtminstone så långt som till Norrköping. Kören kommer att blifva omkr. 25 man stark och inkomsten af konserterna tillfaller kassan för deras sångsal, hvilken ännu ej är skuldfri.

Till tonkonstens vänner och idkare har utgått inbjudning till subskription för åstadkommande af en enkel men värdig *minnesvård* öfver framlidne sekreteraren i kongl. Musik-Akademien, professorn m. m. *Johan Peter Cronhamn,* som afled härstädes d. 15 Juni 1875 och som ligger begrafven å Nya Kyrkogården, der endast en grästorfva utmärker platsen för hans sista hvilorum. Inbjudningen är utfärdad af Knut Almlöf, Isidor Dannström, Abr.

Hirsch, Conr. Nordquist, N. G. Bennich, Ivar Hallström, Abr. Lundquist och And. Willman. Bidrag emottagas af hrr musikhandlarne Lundquist, Elkan & Schildknecht och Bagge. Bidragen önskas lemnade så tidigt, att minnesvården kunde aftäckas i nästk. September.

—•—

Direktionen för Köpenhamns Tivoli säges ligga i underhandlingar med åtskilliga medlemmar af Stockholms lyriska scen om uppträdande vid några konserter i detta etablissement under Juni månad. Dags-avisen anser att de artister som komma att vinnas för detta ändamål äro: Fröken Math. Grabow och Vendela Andersson samt hrr Ödmann och Lundquist.

—•—

Om Fröken *Amalia Riegos* i förra numret omnämda konsert i Paris skrifver P. T:s Paris-korrespondent: konserten, hvilken gafs d. 13 Maj var besökt af en mycket elegant, tacksam och så talrik publik, som lokalen kunde rymma. Vår bekanta målarinna fröken Kerstin von Post hade välvilligt upplåtit härtill sin vackra och stora atelier vid rue Villejust nära intill Triumfbågen, en atelier som är byggd och länge begagnades af den bekante bataljmålaren Berne-Bellecour samt är synnerligt rymlig och vacker. För tillfället dekorerad med en ymnighet af blommor och krukväxter och fyld, såsom nyss nämndes, af en mycket fin publik, erbjöd den en mycket angenäm och liflig anblick. Konsertgifverskan, som nu helt och hållet återvunnit sin starka och klangfulla röst och under trägna studier ytterligare utbildat den samma, föredrog dels en aria ur Traviata, en annan ur Semiramis samt en Tarantella, dels i förening med hr Björksten en duett ur Mireille, ett par andra duetter, svenska folkvisor, tillsammans med fröken Lundberg, dels ock slutligen i förening med fröken Öhrström, hr Björksten och hr Lejdström qvartetten ur Rigoletto. — Konserten hade, som man finner, en utpräglad skandinavisk eller rättare svensk karakter, ty utom förenämnda stycken fick man ytterligare höra flera solonummer af hr Björksten, fröken Öhrström och hr Lejdström, hvarjemte fröken Munktell med stort mästerskap föredrog en konsert för piano af F. Ries, Griegs Humoresque och Schumanns Scènes de Carnaval. Aftonens musikaliska njutning förhöjdes jemväl genom uppträdandet af en ung violinvirtuos, hr Wondra, utgången såsom »premier prix» från konservatorium i Wien, hvilken spelade stycken af Wieuxtemps och Sarasate. Ett särskildt nöje var att höra fröken Öhrström sjunga en högst intagande komposition, Mélodie, af fröken Munktell. Konserten, hvars ändamål var att bereda fröken Riego medel för en tids vistelse i London, var utan tvifvel en af säsongens angenämaste musikaliska tillställningar.

—•—

Fredagen d. 12 Juni gafs sista föreställningen å *Göteborgs Stora teater* af det goda och väl samspelade sällskap, som stått under hr L. Lundgrens ledning. Föreställningen, hvars program upptog Mosers »Förenings-festen» — hvari hr Oscar Bæckström särskildt hyllades med flera inropningar — och »Sista repetitionen», ett tillfällighetsstycke, som gaf samtlige sällskapets medlemmar tillfälle att framträda i någon favoritroll, gafs naturligtvis för fullt hus. Dacapo-rop, applåder och ett rikligt blomsterregn vittnade om publikens stora sympatier för det nu skingrade, högt värderade sällskapet. Efter ridåns fall ljödo stormande applåder, och inropningarna tycktes ej vilja taga slut.

Efter föreställningens slut samlades sujetterna å scenen kring sin så synnerligen omtyckte direktör hr Lorens Lundgren.

Å kamraternas vägnar öfverlemnade då till honom i ett hjertligt skåltal hr O. Bæckström ett särdeles vackert album med samtliga sujetternas porträtt, tagna å hrr A. Jonason& komp:s fotografiska atelier. Å första albumbladet var insatt en oljemålning af R. Callmander, föreställande teaterns ridå, med direktörslogen vid sidan, samt inskriften: »Till Lorens Lundgren, från Göteborgs Stora teaters medlemmar $18^{12}/_{6}85$». Hr Lundgren hembar i varma ordalag en tacksägelse för gåfvan, som skulle vara honom ett kärt minne af det gemensamma arbetet.

Före spektaklets början hade teaterns artister till fru Mimmi Lundgren öfverlemnat en praktfull bukett med »ett hjertligt tack».

—•—

Paris. Léo Delibes förtjusande komiska operett »Kungen har sagt det» uppföres för närvarande i Paris efter tolfårig hvila. Den uppfördes första gången d. 24 maj 1873, samma dag Thiers störtades, och rönte då till följd af den oroliga politiska stämningen föga uppmärksamhet. I Wien deremot har operetten varit ett omtyckt repertoarstycke. Då den nu d. 3 Juni upptogs på Opéra Comique firade den en verklig triumf såväl för sin qvicka, underhållande text som vackra musik.

Då denna operett för 8 år sedan upptogs å kgl. teatern i Stockholm var det under ogynsamma förhållanden (om vi minnas rätt: vid jultiden), hvarför den då ej »gick». Om den under nästa säsong toges upp, skulle den säkert göra lycka här som i Paris.

— Fru Miolan-Carvalho, en af Frankrikes mest berömda och omtyckta sångerskor, har den 9 dennes på Opéra Comique för alltid tagit afsked af Parispubliken, naturligtvis inför en öfverfyld salong och under storartad hyllning. Programmet var af blandadt innehåll och så rikt att, fastän ett par nummer måste strykas, föreställningen räckte till kl. 2 på morgonen. Vid denna biträdde Paris förnämsta artister och konservatoriets bästa elever, hvilka i fru Carvalho förlora en af sina yppersta lärarinnor. Aftonens glanspunkt var trädgårdsscenen i Gounods »Faust» med fru Miolan-Carvalho som Margareta, Faure som Mefistofeles och Talazac som Faust. Inkomsten för aftonen tillföll fru Carvalho och uppgick till 47,476 frcs, hvarjemte en rikedom af kransar, buketter och skänker regnade ned öfver henne. Fru Caroline Felix- Miolan C. är född 1827 och är elev af den berömda Duprez samt debuterade 1849 på stora operan. Fru C. var först engagerad vid Opera-Comique, gick sedan öfver till Théâtre lyrique, 1869 till Stora Operan, 1872 tillbaka till Opéra Comique och 1875 åter till Stora operan. Hon är sedan 1850 gift med Léon Carvalho (Carvaille), sed. 1876 direktör för Opéra Comique.

— Förlofning är i Paris eklaterad mellan tenorsångaren Theodor Björksten och den svenska sångerskan Herwor Torpadie, dotter af tygmästaren i Göteborg, major Torpadie och hans maka född Reimers.

— Fröken Antoinette Trebelli, dotter af Zelia Trebelli, har af dir. Carvalho engagerats för 2 år vid Opéra Comique i Paris. Hon är elev af Emile Wartel, hvars fader François varit hennes mors lärare.

—•—

London. Christina Nilsson uppträdde första gången under sitt nu varande besök der den 10 Juni å en Balfe-memorial-concert i Albert Hall.

— Från och med d. 16 Juni kommer under M:r Maplesons ledning 10 representationer af italiensk opera att gifvas å Coventgarden. M:me Patti kommer att uppträda i dem alla. Den första torde blifva »La Somnambula», i hvilken hon gjorde sin debut här för 25 år sedan. Bland andra engagerade artister nämnas Marie Roze och Mad. Scalchi.

— Carl Rosas operasäsong på Drury-Lane är slutad efter 8 veckor. Han har derunder gifvit 13 operor. De nya operorna »Manon» af Massenet med Marie Roze i titelrolen samt »Nadeshda» af Arthur Goring Thomas med mad. Valleria i hufvudpartiet ha gifvits flera gånger med stor framgång. Den sistnämda operan röjer i stilen likhet med de franska af Gounod och Thomas, men berömmes för sjelfständighet, melodisk friskhet, dramatisk effekt och säker orkesterbehandling.

—•—

Rom. Med biträde af den store pianisten Sgambati och andra artister af första rangen har signora Oselio gifvit en konsert i filharmoniska sällskapets sal. Allt hvad Rom har utmärkt af musici och musikälskare hade samlat sig der och slösade bifallsyttringar på konsertgifvarinnan. Särskildt egnades henne en liflig hyllning efter föredraget af Griegs »Min tankes tanke». Signora Oselio är engagerad för några representationer å Teatro Constanzi för närmaste tiden.

—•—

Hamburg. Direktör Pollini vid Stadtteatern har gjort en resa till Wales för att besöka Adelina Patti på hennes slott, och han säges ha öfvertalat divan att underteckna ett kontrakt för en tournée i norra Europa under nästa vinter.

Wien. I. N. Beck, den berömde barytonisten och hofoperasångaren, hvilken vi hade nöjet höra å Kgl. Operan här i Stockholm år 1861, som Tell, Carl V, Asthon och Rigoletto tog den sista Maj för alltid afsked af publiken å hofoperan i Wien, vid hvilken han i 32 år varit en af de mest uppburna och framstående artisterna. Beck utförde Mikelis parti i »Vattendragaren» och blef entusiastiskt hyllad med blommor och lager samt ej mindre än 27 inropningar. Beck är född 1828.

I *Kassel*, kommer en stor musikfest att hållas d. 29 och 30 Juni samt 1 Juli. Kören kommer att utgöras af 450 personer, orkestern af 80. Bland biträdande solister nämnas fru Rosa Papier, frk. Marie Langsdorff samt hrr Gudehus (tenor) och Bulss (baryton).

Dödsfall.

Benedict, Julius, † d. 5 Juni i London (se N:o 9).

Hugo, Victor Marie, ryktbar fransk författare och skald, f. i Besançon $^{26}/_{2}$ 1802, † i Paris $^{22}/_{5}$. Af. H. hafva vi texten till operorna Ernani och Lucretia Borgia.

Rossi, Lauro, komponist och f. d. direktör för konservatorierna i Milano och Neapel, † i Cremona, 70 år gammal.

Wacker, Adolf, violinist, f. 1855 i Berlin, † härst. d. 6 Juni. W., som vid Sterns konservatorium i Berlin dokumenterat sig som god violin- och pianospelare, hitkom 1875 med Flieges orkester och har sedan tjenstgjort vid Mindre teatern och kapellet i Blanch kafé samt senast som dirigent för Neumanniska kapellet i Tivoli varietéteater.

Pristäflan.

För uppfyllande af vårt löfte om **musikpremie** till våra årsprenumeranter, hvilken äfven i år kommer att utgöras af prisbelönt pianomusik, få vi härmed inbjuda komponister inom vårt land till täflan. Premien är:

ett häfte om 10—12 sidor, innehållande melodiösa, lätt utförbara 2-händiga pianostycken, hvart och ett af minst en sidas storlek.

Priset är 150 kronor,

som utdelas helst till en enda tonsättare, om denne med insända alster af nämda omfång besegrar alla andra, men annars fördelas bland flere tonsättare proportionaliteter till de bästa styckenas antal och storlek. Kompositionerna böra före 1 nästk. September insändas till Svensk Musiktidnings expedition (Musikhandeln Gust. Adolfs torg 8) Stockholm samt förses med motto å såväl manuskriptet som ett detta åtföljande kuvert, innehållande komponistens namn och adress, hvilka kuvert endast för de prisbelönta komma att öppnas.

REDAKTIONEN.

Pianon

afprofvas och upphandlas för säkra köpares räkning af en pålitlig person härstädes med mångårig vana dervid. Reflekterande torde adressera sig till Svensk Musiktidnings byrå för närmare upplysning.

Wendela Andersson

meddelar fortfarande sångundervisning åt qvinliga elever efter Isidor Dannströms metod.

Anmälningar emottagas emellan kl. 10—11 f. m.

Adress: **Sturegatan N:o 36.**

INNEHÅLL: Om qvintförbudet. — Om rationel pianoundervisning. — Den af —t utsatta Pristäflingen. — Om vilkoren för en Svensk Musiktidnings bestånd. — Obs.! Vår pristäflan. — Från Scenen och Konsertsalen. — Musikpressen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.

HERRAR BOKHANDLARE
i landsorten

torde benäget med första lemna redovisning för Svensk Musiktidning 1884, ställd till

Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm.

Obs. *Icke till Huss & Beers Musikhandel.*

Redovisning och liqvid

för Svensk Musiktidning 1884 har ingått från följande Hrr. Bokhandlare i landsorten: *Akademiska bokh.*, Upsala; *Bundy*, Söderköping; *Carlberg*, Skellefteå; *Enberg*, Motala; *Everlöf*, Gefle; *Falkman*, Malmö; *Gumpert*, Göteborg; *Hedberg*, Malmö; *Krook*, Karlskrona; *Löfgren*, Göteborg; *Lindstedt*, Lund; *Nerman*, Norrköping; *Nordstrand*, Höganäs; *Olbers & Hönell*, Jönköping; *Plongstedt*, Strängnäs; *Richter*, Göteborg; *Sjöberg*, Vesterås; *Svensson*, Helsingborg; *Törnquist*, Landskrona; *Westman*, Luleå; *Cronholm*, Malmö; *Sahlberg*, Kalmar; *Apelquist*, Karlskroua; *Berling*, Ronneby; *Collin*, Norrköping; *Clouberg & C:o*, Viborg; *Godhe*, Bollnäs; *Hallman*, Uddevalla; *Hollnerska*, Sundsvall; *Nordin*, Falun.

På **Huss & Beers** förlag har utkommit hos alla hrr Musik- och Bokhandlare:

LUDVIG NORMAN:
4 Pianostycken
op. 56.
Pris 1 kr. 50 öre.

IVAR HALLSTRÖM:
»Skall hon väl komma?»
(»ob sie wohl kommen wird?»)
Dikt af M. G. Saphir, komp. för Basröst med piano.
Pris 1 krona.

"MITT RIKE!"
(»Mein Königreich!»)
Dikt af *Carmen Sylva,*
komp. för låg röst med piano.
Pris 75 öre.

Emil Sjögren:
6 Novelletter
för Piano,
op. 14.
2 Häften à 2 kronor.

PÅ VANDRING,
6 Fantasistycken
för piano,
op. 15.
2 Häften à 2 kronor.

CLAIRE:
"Rappelle-toi!"
Polka de Salon
pour piano.
1 krona.

JOHAN STRAUSS:
"På månbelyst lagun",
vals för piano.
1 krona.

STOCKHOLM, TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET, 1885.